

E L M I C A L E T G A L À C T I C

Propostes didàctiques

Pànic a Vancouver

Elaborades per Emili Gascó

P À N I C A V A N C O U V E R

D E S C R I P C I Ó

Autor: *Eric Wilson*

Il·lustracions: *Joan Arocas i Richard Row*

Edicions Bromera / Alzira, 1997

Col·lecció: «EL MICALET GALÀCTIC», núm. 54

Format: 20,5 × 13 cm, 152 pàgs.

Enquadernació en rústica. Impressió en blanc i negre.

Edat: recomanat per a xiquets i xiquetes a partir de 12 anys.

L'aventura, intrínseca en la trama del llibre i el pensament dels adolescents d'aquestes edats, donen atractiu a la història. Una problemàtica de rabiosa actualitat que afecta la joventut d'avui en dia, barrejada amb el misteri que demana una investigació policíaca, amanirà l'interès per descobrir, esbrinar i encertar qui és qui en la història que us presentem. Si a més se'ns conta de manera amena i trepidant, la diversió en la lectura està servida.

RESUM ARGUMENTAL

Quan, a un adolescent, li rondina pel cap una idea fixa pot passar qualsevol cosa. Tom és un d'aquests xicots, pertot arreu veu delinqüents i casos oberts per a resoldre. La seua dèria és convertir-se en detectiu. Només viu per a seguir l'instint que li marca la seua desbordant imaginació i per a aprofitar l'olfacte del misteri en resoldre qualsevol cas.

Està passant l'estiu en casa dels avis i amb el seu amic Dietmar a Vancouver. Aprofitant la relació amb un inspector pren contacte directe en la investigació per l'assassinat d'un jove policia, coneix la comissaria i fa amistat amb altres agents que el posen al dia

sobre l'activitat delictuosa a certes barriades de la ciutat i, en concret, al món que envolta la droga.

Els avis inviten Tom i el seu amic a visitar el zoo, lloc on el xicot posarà a prova la seua imaginació detectivesca formulant tot tipus de teories fonamentades, tan sols, en banalitats de fets sense transcendència.

Una situació imprevista ocorreguda a uns grans magatzems, el compliquen involuntàriament amb un delinqüent de debò, que serà el trampolí de llançament de Tom cap a la investigació del tràfec de drogues a Vancouver. Spider, que així s'anomena el jove que ha conegut Tom, li proposa col·laborar-hi en la distribució de droga entre els adolescents de la seua edat i crear una xarxa independent dels caps de distribució. Tom vol aprofitar la situació i infiltrar-se en la xarxa de narcotraficants per descobrir-ne els caps.

De la relació amb Spider, Tom coneix ZZ, una xica que, com que està enamorada del delinqüent, comparteix vivenda i vivències amb tot aquest tèrbol món. Tom decideix quedar-se a casa de ZZ per familiaritzar-se amb tot aquest ambient. Serà en aquesta vivenda on descobrirà la part més dolenta i la realitat més cruel de la marginalitat que sura als barris infectats per la drogoaddicció.

Les vivències que va protagonitzant Tom el refermen en la intenció de castigar els culpables, començant per Spider i acabant amb el cap de l'organització i els assassins del jove policia que trobaren mort al moll del port. El nostre protagonista descobreix l'existència d'un agent corrupte al si de la policia i que el porta a sospitar que deu ser l'assassí del jove agent. No coneix la seua identitat, però aprofita l'amistat amb l'agent Harrison per a posar-lo al corrent de tots els fets. En aplegar l'inspector, el fa desistir de les seues teories i és quan, l'aprenent de detectiu, sospita de l'inspector Harrison com a cap de l'organització.

Arribats en aquest punt, Tom tira mà de l'altre amic policia, l'agent Bud, descobreixen el carregament de droga a la moto de Harrison i aquest és detingut junt a Spider.

Després d'un berenar, l'inspector en cap Mort felicita Tom per l'eficàcia de les seues investigacions i el desmantellament de la xarxa de distribució de droga.

TEMA I INTERÉS DEL LLIBRE

Eric Wilson, l'autor de *Pànic a Vancouver*, ens mostra en aquesta història l'experiència del narrador que vol enganxar els lectors amb la precipitació dels esdeveniments i la perícia d'interessar-los i inserir-los en la trama de la narració. Ens insinua el tema de l'obra de manera tèbia, harmonitzada familiarment, amb una recança de dolçor, per a passar tot seguit a capficar-nos de ple en la trama: el món de la droga i la delinqüència. Quasi no ens adonem i, de cop i volta, ja estem seguint el protagonista, Tom, pels viaranys més tèrbols que planteja la novel·la.

D'una banda, l'interés per la lectura del llibre se'ns presenta tan bon punt ens hi hem capficat, se'ns apareix al camí, ens sorprén a volta de pàgina. Cada escena va complicant la següent i apuntant noves pistes que ens portaran, indefugiblement, a un desenllaç pel qual, segurament, no ens hauríem jugat ni un duro.

La fluïdesa dels diàlegs ens enganxa, però també ens fa reflexionar sobre tot un seguit de paranys i jocs de paraules que van sorgint amb una espontaneïtat que ens acosta als personatges i els caracteritza. Pel que fa al vocabulari emprat, l'autor, malgrat estar tractant un gènere on es propicia l'argot de la delinqüència i un registre molt específic del llenguatge, l'ha defugit intencionadament, no ha volgut entrar de ple en aquest vocabulari, segurament per respecte al protagonista que no participa de manera habitual amb aquest ambient, i també per no introduir certes expressions de sobra conegudes en el vocabulari dels lectors als quals va dirigit el llibre. El narrador omniscient juga amb nosaltres, amb els plantejaments misteriosos. La construcció i descripció dels personatges s'ajusta al paper que cadascú ha de jugar. Conformava les diverses personalitats amb la versemblança necessària perquè els seguim i els fem nostres, deixant sempre un punt d'imaginació per al lector, perquè pugui completar aqueixa imatge sempre intrigant que un lector competent es crea.

L'interés és garantit per la necessitat que la intriga de la novel·la desperta en el lector, enganxant-lo i forçant-lo a descobrir el desenllaç de la trama. Descobrir la identitat del cap dels narcotraficants i l'assassí del jove policia serà feina prioritària del lector, que s'entestarà a devorar capítols per arribar-hi.

A bon segur que la història ens plantejarà i suggerirà temes com:

—Els avanços tecnològics que han fet desaparèixer determinats costums i maneres de viure.

—La delinqüència juvenil i la seua problemàtica: causes, tractaments, solucions.

—La marginalitat social produïda per una societat poc solidària i capficada només en el benestar propi.

—El gran problema de la drogoaddicció en els joves i les conseqüències que se'n deriven.

—Els terribles problemes derivats del tràfec de drogues a nivell internacional i dels sinistres personatges que ho controlen.

—L'injust tractament que de vegades es dóna al xicotet traficant víctima dels caps de les xarxes de distribució.

—Les malalties derivades del consum de drogues.

—L'amistat i la solidaritat dels companys en situacions difícils i compromeses.

—L'actitud de lluitar per causes nobles que beneficien els altres, relacionant-ho amb els actuals grups de voluntariat.

L'AUTOR

Eric Wilson va nèixer a Ottawa (el Canadà) l'any 1940 i actualment imparteix classes d'anglès i de matemàtiques a la Universitat de Columbia Britànica. Des de fa ja bastants anys escriu per a infants i joves. S'ha especialitzat, a més, en el camp de la narració policíaca, on ha aconseguit un gran èxit de públic amb obres com *Pànic a Vancouver* i *Assassinat en el Canadian Express* —totes dues publicades per Edicions Bromera—. També es publicaran pròximament les obres titulades *Vampirs d'Ottawa* i *Terror en Winnieg* a la col·lecció «El Micalet Galàctic».

L'IL·Lustrador

Les il·lustracions de l'interior del llibre són de Richard Row i reproduïxen fidelment els dibuixos que acompanyen l'edició original anglesa de la novel·la. No obstant això, l'autor de les suggeridores il·lustracions de la portada i contraportada —realitzades exclusivament per a l'edició d'Edicions Bromera— és Joan Arocas, nascut a l'Alcúdia (la Ribera Alta) i conegut pels lectors de l'editorial, ja que ha il·lustrat anteriorment els llibres *Gulliver*

a Lil·liput, La vall de la por, El misteriós punyal del pirata, El supervivent i Uns papers en una capsula.

SUGGERIMENTS DIDÀCTICS

La literatura és un dels grans productes de la fantasia. Farcir-se de fantasia, gaudir-ne d'una manera bàsica és la part irrenunciable del plaer de llegir. Per tant, transmetre aquest contingut als lectors-alumnes serà una tasca prioritària en l'activitat docent.

Tothom coincideix en termes com: el plaer de llegir, activitat lúdica, atractiva, interessant, divertida. Tanmateix, dels potencials consumidors visuals de lletres que puguem tenir a l'abast, només un percentatge, més o menys elevat, demostrarà una actitud voluntariosa cap al fet lector. Per sort, cada vegada hi ha més afiliats a aquest corrent de la cultura dins el camp sociològic dels i les joves lectors/es. Aquest fet no és un miracle de cap patriarca celestial, és producte de la tasca quotidiana que, dia rere dia, un grapat d'ensenyants s'han entestat a aconseguir. A més a més, afegiré que, aquest col·lectiu s'ha abocat posant el coratge i la imaginació suficients perquè els xiquets i les xiquetes estimen la lectura, les històries i la fantasia esmentada abans. Fins i tot, cada vegada en major mesura, també s'ocupen de conrear una qüestió tan important com és potenciar l'estima física pels llibres. Els llibres es poden llegir, quin miracle!, però també es poden acaronar, olorar, mirar, contemplar. En conseqüència, s'ha d'estimular els alumnes perquè vagen conformant la seua pròpia biblioteca, que bastisquen de llibres les xicotetes prestatgeries personals de casa, d'on sorgirà un esperit d'amor pel paper imprès i relligat i un interès pels seus continguts.

La màgia de la literatura s'ha d'ensenyar, i s'ha de transmetre des de tots els estaments possibles, i els ensenyants han de ser capdavanters en l'aventura, en la fantàstica aventura d'ensenyar aprendre a estimar la lectura als xiquets i les xiquetes d'aquest país. Hem de fer bona la frase que he emprat d'un llibreter: *no es pot viure sense llegir.*

Pel que fa a la història que ens ocupa, *Pànic a Vancouver*, us suggerisc, per motivar la lectura, sondejar les idees prèvies que els alumnes tenen sobre la temàtica que desenvolupa el llibre: la droga i les seues conseqüències, com funcionen les xarxes organitzades de distribució, quins efectes produeix el consum de drogues,

quines drogues coneixen, etc. Aquest primer pas es podria abordar fent que cada apartat fóra assumit per un equip de treball que sintetitzara els coneixements que en tenen per tal de nodrir l'experiència.

També seria força motivador realitzar un estudi de la ciutat de Vancouver i d'alguns aspectes genèrics del Canadà. D'aquesta manera estaríem apropant l'espai físic del relat i la comprensió d'alguns aspectes de la narració als alumnes. La coordinació amb el professor de Socials ens podria donar peu a enllestir una tasca comuna i estimulante.

Sempre és interessant la presentació del llibre a la classe. Fer de l'acte de presentació un moment solemne, li concedeix un prestigi al qual els alumnes sempre donen resposta positiva.

Introduir el gènere de novel·la negra o policíaca i caracteritzar-lo per engrescar la curiositat de les lectores i lectors.

Presentar un model del gènere amb una pel·lícula que a bon segur serà fàcil tenir a mà. Comentar-la i descobrir-hi elements i característiques.

Interrompre la pel·lícula en un moment clau, on s'hagen plantejat diverses hipòtesis sobre algun fet de la trama, i demanar-los que elaboren solucions.

Presentació de preteses hipòtesis per part d'un grup, i diverses solucions raonades per un altre grup.

Aprofitar algun punt conflictiu ocorregut a la classe per a formular les sospites i intentar desvetlar la veritat mitjançant unes hipòtesis, la investigació, l'aportació de proves, etc, i, en l'assemblea de classe, prendre una decisió constructiva.

Però, ja hem suggerit prou. En aquest punt, anem per feina, endinsem-nos en la lectura. Objectiu: llegir el llibre, col·lectivament o individualment; o segons quins capítols, d'una o altra manera, serà la tasca prioritària, endavant i a bon segur que els ha d'agradar.

PROPOSTES DE TREBALL*

(MATERIAL FOTOCOPIABLE)

---

* L'editor autoritza la reproducció d'aquestes *Propostes de treball* amb finalitats didàctiques, però recorda que no es permet la reproducció, per fotocòpia o altres mitjans, del llibre a què es refereixen aquestes propostes.

A) FITXA DE LECTURA

TÍTOL DE L'OBRA: .....
AUTOR/A: .....
IL·LUSTRADOR/A: .....
EDICIONS BROMERA
COL·LECCIÓ: ..... Núm.: .....

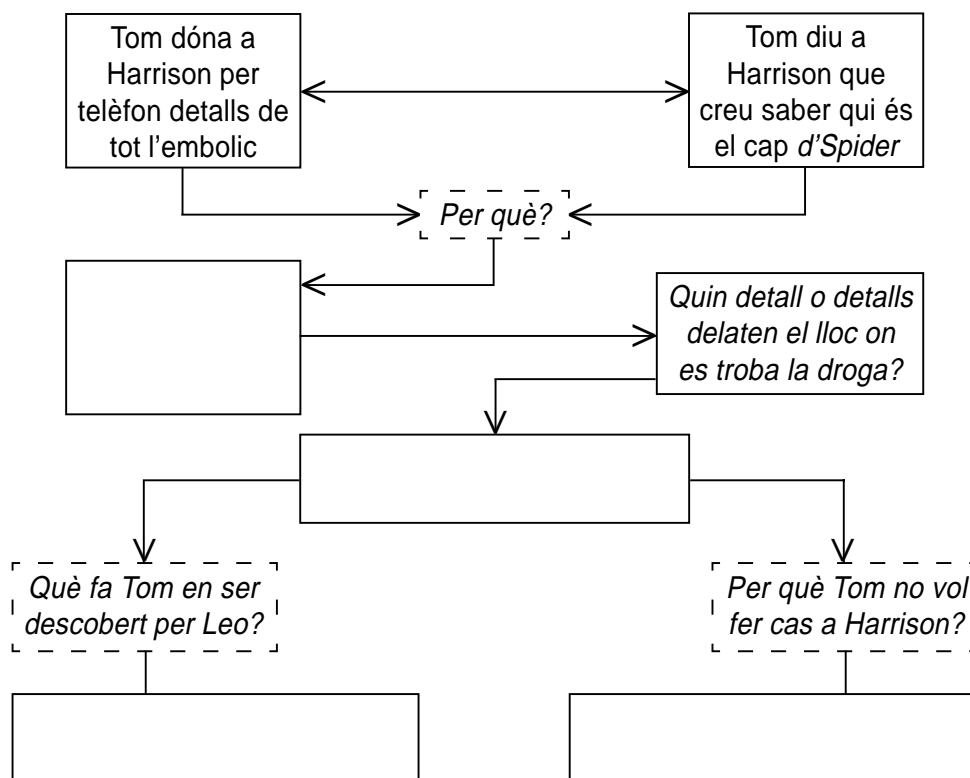
1. Has comprovat que el tema principal del llibre és molt fàcil de descobrir i resta molt evident al llarg de la narració; ara bé, a més d'aquest tema central, s'hi desenvolupen altres idees o temes secundaris. Pensa-t'ho bé i escriu almenys tres idees secundàries que giren al voltant del tema principal.

— .....
— .....
— .....

2. Entre el primer i últim capítols, malgrat les diferències evidents, podríem trobar algunes similituds. Torna a llegir aquests dos capítols i tracta d'esbrinar aquestes similituds i diferències basant-te en: idees molt generals, idees senzilles, situacions, personatges, espais on es desenvolupa l'acció, etc. Escriu les conclusions en la graella següent.

Similituds	Diferències

3. Com que ja has llegit la novel·la saps que, al capítol 9, s'hi desvetllen les claus que t'han arrossegat per les pàgines de la narració. Fes un esforç i intenta resumir-lo en forma de mapa conceptual seguint al teu quadern un esquema semblant al següent, formulant-te interrogants i donant-los contestació.

4. Ara has d'intentar fer una valoració personal del llibre. T'has de mostrar crític al donar la teua opinió. Aquest aspecte és molt important, ja que et permetrà recomanar-lo a altres companys i companyes i, per tant, els hauràs de donar les raons per les quals el podrien llegir. Per a fer aquesta valoració pots emprar un guió senzill com aquest:

- Si el tema tractat era o no interessant i per què.
- Els personatges són adequats a la història o caldria haver-los donat una altra personalitat.
- El llenguatge és fàcilment comprensible per als teus companys i companyes.
- Comentar les coses interessants que has après en la lectura del llibre, destacant-ne les que et semblen més atractives.
- Si els problemes plantejats afecten els joves de la vostra edat.
- Etc.

B) ESTUDI I ANÀLISI DE L'OBRA

1. L'estructura

A *Pànic a Vancouver*, hi trobem un fil argumental estructurat d'una manera *lineal*. No ens serà gens difícil esbrinar les tres parts fonamentals en què s'estructura una narració d'aquestes característiques: *introducció, nus, i desenllaç*.

1.1. A la *introducció*, el narrador hi va presentant-nos els personatges, si més no, els que jugaran un paper fonamental a la història, també ens parla del lloc on transcorrerà l'acció, l'època, etc.

Personatges més rellevants que apareixen a la <i>introducció</i>	Número dels capítols que consideres de la <i>introducció</i>

1.2. A la part corresponent al *nus*, hi sorgeix el conflicte, l'argument de l'obra s'hi complica i esdevenen els fets més rellevants.

Personatges més rellevants que apareixen al <i>nus</i>	Número dels capítols que consideres que pertanyen al <i>nus</i>

1.3. Al *desenllaç final*, d'una manera o altra, s'hi dona solució als problemes plantejats o al conflicte suscitat i s'acaba la història.

Personatges més rellevants que apareixen al <i>desenllaç final</i>	Número dels capítols que consideres del <i>desenllaç final</i>

1.4. L'estructura de l'obra, com hem esmentat abans, és *lineal*, els fets s'hi presenten sense alteracions en el temps, d'una manera successiva. Aquesta estructura *lineal* ve molt marcada pels capítols. A *Pànic a Vancouver* n'hi ha 10. Els capítols però,

no tenen nom. Intenta refermar la forma lineal a la narració posant el nom que més s'adiga a cada capítol.

	Nom dels capítols
Capítol 1	
Capítol 2	
Capítol 3	
Capítol 4	
Capítol 5	
Capítol 6	
Capítol 7	
Capítol 8	
Capítol 9	
Capítol 10	

2. *El narrador*

El narrador és la persona que ens conta la història i no hem d'identificar-lo amb l'autor de la novel·la. El narrador *omniscient* ho sap tot sobre els personatges, els seus sentiments, la seua manera d'actuar, els desitjos que tenen; coneix els paisatges, les ciutats, l'època en què es desenvolupa l'acció. Aquest narrador farà servir els verbs en tercera persona. Si el narrador és un dels personatges de la història, ens la contarà a la seua manera, serà un narrador *subjectiu* i utilitzarà la primera persona.

2.1. Com és el narrador de *Pànic a Vancouver*? Omniscient o subjectiu?

2.2. Escriu dos fragments que posen de manifest el tipus de narrador:

— .....

— .....

2.3. Escriu algunes formes verbals dels fragments anteriors que posen també de manifest quin és el tipus de narrador:

.....

2.4. Ara has d'intentar fer una transformació del tipus de narrador.

Fixa't en la pàgina 43, en el paràgraf començat per: «*Intentant...* i acabat a *...cambrera*», i converteix Tom en narrador.

2.5. Pots fer açò mateix en altres fragments de l'obra, posant com a narradors altres personatges de la novel·la.

3. Els personatges

A la novel·la, segur que hi pots identificar més d'una desena de personatges; tanmateix, aquells que hi destaquen per la seua participació, els anomenem protagonistes.

3.1. Escriu els cinc principals protagonistes de *Pànic a Vancouver*:

--	--	--	--	--

3.2. Completa la graella següent referida als personatges:

Personatges	Relació que hi ha entre ells
Tom i Dietmar	
Mort i els avis	
Tom i Spider	
Spider i ZZ	
Tom i Harrison	
Leo i Spider	

3.3. Tria dos personatges que, per les seues característiques, siguen contradictoris i fes-ne la descripció. Recorda que, per a descriure un personatge, has de tenir-ne en compte l'aspecte físic, la manera de participar en l'acció, el caràcter que té, etc. A més has de seguir un ordre pel que fa a la part física, la part psicològica i la seua actitud en la història. Per a fer la descripció més versemblant, has d'utilitzar *adjectius* i *comparacions* adequades.

Personatges contradictoris	Descripció dels personatges

4. L'estil

Pànic a Vancouver és una novel·la típicament policíaca, hi apareixen molts elements que defineixen aquest gènere literari.

4.1. Marca amb una creu els elements que estimes que són propis de la novel·la policíaca i l'estil d'aquest tipus de narracions:

- El protagonista sol ser un investigador privat, un policia, un periodista...
- S'hi investiguen problemes amorosos.
- No hi abunden els diàlegs, domina la narració.
- Hi utilitza un llenguatge concís i senzill.
- Els relats estan ambientats, principalment, a l'època medieval.
- Hi apareixen elements propis de la ciència-ficció.
- Trama basada en situacions de corrupció i violència.
- El llenguatge d'aquestes novel·les és complicat i ple de recursos literaris.
- Les novel·les estan ambientades en les grans ciutats.
- Hi utilitza un llenguatge col·loquial i ple d'expressions i frases fetes.

4.2. Basant-te en les respostes de l'activitat anterior, que, de segur, hauràs encertat, selecciona les tres que millor definirien el gènere policíac i intenta'n la definició:

4.3. Al llarg de la història, hi hauràs llegit expressions com les que tot seguit t'assenyalem. Intenta utilitzar una paraula o expressió sinònima per a cadascuna d'elles.

Expressions i frases fetes	Sinònims
pàg 10. Viure a pa i aigua	
pàg 20. Fot el camp	
pàg 62. Sentir un calfred a l'espina	
pàg 69. Arrufar les celles	
pàg 69. Sentir pessigolles a l'estómac	
pàg 70. Un abric de ciment	
pàg 101. Cara de pomes agres	

4.4. El diàleg és la característica dominant en aquest tipus de textos, però les descripcions hi juguen un paper fonamental

per a caracteritzar els personatges i descriure'ns l'ambient. A les pàgines que tot seguit t'assenyalem, hi trobaràs alguna descripció. Digues a què fan referència.

Pàgines	Descripció referida a...
pàgina 22	
pàgina 52	
pàgina 63	
pàgina 75	
pàgina 78	

C) ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

1. Segur que t'agradaria investigar algun cas com els que Tom, el protagonista de la novel·la, ha aconseguit resoldre. Doncs bé, ara en tens l'oportunitat. Anem a plantejar-te un parell de casos que hauràs de raonar i donar solució:

Cas 1: En un viatge de fi de curs, els alumnes de 2n d'ESO del Col·legi Públic Severí Torres de Castelló de la Ribera, van tardar a fer el trajecte amb avió de Manises (València) a Orly (París) 1 hora i 15 minuts. En acabar la visita d'uns dies a la ciutat i els voltants, plens de tristor perquè l'aventura finalitzava, anaren a l'aeroport i els va ocórrer un fenomen sorprenent: el mateix trajecte de tornada sols va durar 75 minuts. Ningú no s'ho explicava, fins que Ximo, aprenent d'investigador com Tom, donà la solució als companys. Sabries donar l'explicació al fenomen?

Cas 2: Aquest misteri va portar de cap durant molt de temps Vicent Serratella, investigador privat i president de la FIPPVA (Federació d'Investigadors Privats del País Valencià). Resulta que hi havia dos pares que van donar diners als seus dos fills. Un va donar al seu fill mil cinc-centes pessetes, l'altre en va donar mil al seu. El resultat fou sorprenent, els dos fills junts havien arreplegat un capital de mil cinc-centes pessetes. Vicent Serratella, pega voltes i voltes al tema i encara continua rondinant per trobar la solució, però, de segur que tu ja la saps. Raona la resposta.

2. Ara investigarem un poc l'ambient geogràfic de la novel·la, ja que la ciutat on transcorren els fets ens és poc coneguda. Fes un informe sobre *Vancouver* seguint l'esquema següent:

Localització — Habitants — A quin estat pertany — Quina llengua s'hi parla — Quines són les principals activitats econòmiques — Monuments importants a destacar — Fets històrics rellevants.

3. A la pàgina 41 hi ha un acudit que en valencià no tindria sentit. La nota a peu de pàgina ens ho aclareix. Així i tot, tracta d'explicar l'acudit i el seu sentit.

4. Ajuda't de la professora o del professor d'anglès i construeix frases amb el doble significat de la paraula *flies*.

5. Informa't de què és una *hipòtesi*. A continuació en plantejarem algunes de les que va formular Tom i van resultar falses. Descobreix tu la solució vertadera que té en la novel·la:

—Pàg. 42: —*Mira-li el braç dret. —A la part interior del braç, a l'altura del colze, se li veien unes taques blaves.— Són marques. Tots els drogoaddictes en tenen.*

—Pàg. 48: —*Ara ja sé com treballen els traficants —va dir, amb l'esperança d'impressionar Dietmar—. Utilitzen una espècie de vehicle submarí per dur a terra les drogues des dels vaixells de càrrega.*

6. Llig atentament els fragments que s'indiquen i que s'adeqüen molt bé als diferents tipus de textos que treballem a classe. Posa una creu al tipus de text que correspondria a cada fragment:

Fragments	Predictiu	Argumentatiu	Instructiu	Descriptiu
— <i>Llavors va veure... i acaba en ...va somriure.</i> Pàg. 62				
— <i>Exacte... i acaba en ...És facilíssim.</i> Pàg. 60-61				